

Posudek doktorské práce

Autorka práce: Mgr. Zuzana Dudová

Název práce: Využití efektů veřejných kulturních služeb v rozvojových strategiích měst

Místo a rok vypracování: Praha, FF UK 2016

Práce je věnována tématu strategického řízení a plánování kultury státem, samosprávnými celky a poskytovateli kulturních služeb v České republice. Základním cílem, který si autorka klade, je zmapovat využití veřejných kulturních služeb ve třech konkrétních městech v České republice, ve Velkém Meziříčí, v Českém Krumlově a v Blatné. Ptá se, jaké efekty veřejné kulturní služby v uvedených městech přinášejí, jaká je odezva na jejich služby a jak se toto téma odráží v rozvojových strategiích uvedených měst.

V úvodní části práce autorka shrnula dosavadní přístupy a publikované výstupy k tématu lokální kultury a její evaluace. Soustředila se převážně na českou produkci s přesahy k materiálům mezinárodních organizací, například UNESCO. Představila takto i klíčové instituce, které se zabývají evaluací kultury a soustřeďují se na české prostředí.

V další části práce autorka vymezuje základní pojmy. Podrobně se zde zabývá například pojmem lokální kultura a sociokulturní potenciál, kde zejména zpracování pojmu lokální kultura přináší zajímavé podněty. Obecně však tuto kapitolu vnímám spíše jako rekapitulaci. Následně je širší prostor věnován konceptu veřejných kulturních služeb, kulturní politiky, tématu strategického plánování, neekonomickým efektům kulturních služeb a indikátorům jejich měření.

V analytické části práce autorka nejprve na základě koncepčních materiálů rozebírá vizi kulturní politiky v letech 2009 – 2014 a v letech 2015 – 2020. Volí zde strategii hledání chyb v materiálech uplynulého období a přínosů v koncepčních materiálech současných, což smysl analýzy snižuje. V obou případech konstatuje absenci indikátorů efektivity naplňování jednotlivých opatření. Na materiály ústředních orgánů navazuje rešerší koncepčních materiálů Národního muzea, Technického muzea, Uměleckoprůmyslového muzea, Jihočeského kraje a kraje Vysočina, to znamená krajů, kde byly uskutečněny empirické výzkumy. Dále se věnuje koncepčním materiálům sledovaných tří měst. V textu zaznamenáváme na jednotlivých taxonomických úrovních snahu porovnávat, jak jsou jednotlivé materiály vypracovány.

Samotné shrnutí terénních dat, postojů představitelů měst a jejich obyvatel je bohužel dosti neadresné. Jedná se o zobecnění, z něhož není zřetelné kdo, a jakou informaci sdělil a v jaké pozici vystupoval. Jednotliví aktéři jsou skryti za obecnými označeními podporovatelé a poskytovatelé kulturních služeb. Ze zobecnění není někdy ani zřetelné zda se jedná o informaci sebranou v terénu, nebo o informaci získanou studiem písemného materiálu. Vše je vedeno na neosobní, deklaratorní úrovni, jakoby ani výzkumník nebyl rozhovorům přítomen. Pokud šlo o kvantitativní sběr dat, chybí zde informace o sběru a vyhodnocení dat.

Další otázkou, která není dostatečně dořešena, je vazba sdělení respondentů na události, které se ve městech odehrávají a na činnosti, které autoři jednotlivých deklarácí uskutečňují. Měření efektivity jen na základě akčních plánů a sdělení respondentů nevyčerpává metodologické

možnosti, které mohou vést k co nejkompexnější informaci. Redukci, kterou autorka provedla, lze uskutečnit, ale mělo by to být uvedeno v metodologii práce a při prezentaci výsledků.

Zajímavá je v práci vytvořená vazba otázky stability obyvatelstva v dané lokalitě a hodnocení kulturních služeb. Je sice velmi problematické mezi těmito ukazateli uvažovat určující souvislost, téma by však bylo možné i dále rozpracovat. I v tomto případě by bylo užitečné věnovat více pozornosti tomu, zda je v souladu co lidé v této oblasti říkají a co dělají.

Za metodologicky šťastný krok považuji porovnávání tří měst. Komparativní rovina umožňuje jednotlivé postoje podporovatelů, poskytovatelů a konzumentů kulturních služeb kontextualizovat a alespoň částečně odhadovat jejich významy.

Závěr

Práce nicméně splňuje požadavky kladené na doktorské práce. Prokazuje, že autorka má odpovídající teoretické znalosti, umí si položit výzkumnou otázku a zvolit metodu k jejímu zodpovězení. Práce je dobře strukturovaná a po formální stránce kvalitně zpracována. Autorce se podařilo naplnit cíle práce zejména v oblasti analýzy koncepčních materiálů a analýzy úrovně strategického plánování na různých úrovních státní správy, na úrovni místních samospráv a na úrovni poskytovatelů veřejných kulturních služeb. Dopady deklaratorního vyjádření o kulturních službách jsou v práci zaznamenány méně přesvědčivě. Ocenit lze snahu srovnávat mezi jednotlivými městy.

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnotit výrokem prospěla.

V rámci obhajoby by autorka nicméně měla objasnit:

- Jaký je její vztah k empirickým datům, s nimiž pracuje.
- Jaký výzkum ve sledovaných městech dělala ona sama a jaká data sama sebrala.
- Jak lze měřit efektivitu poskytování kulturních služeb obyvatelstvu.

Doc. PhDr. Zdeněk Uherek, CSc.